



Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 3a/2021

privind controlul constituționalității articolului 7 alin. (2) din Legea
asociațiilor de economii și împrumut nr. 139 din 21 iunie 2007

*(restricțiile de investiție a mijloacelor bănești ale asociației de economii și
împrumut)*

CHIȘINĂU

8 iunie 2021

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Nicolae ROȘCA,
nei Liuba ȘOVA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea nei Dina Musteața, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată pe 11 ianuarie 2021,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 8 iunie 2021, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află sesizarea privind controlul constituționalității prevederilor articolului 7 alin. (2) din Legea asociațiilor de economii și împrumut nr. 139 din 21 iunie 2007, depusă de către dl Vladimir Bolea, deputat în Parlament.

2. Sesizarea a fost depusă la Curtea Constituțională pe 11 ianuarie 2021, în baza articolului 135 alin. (1) litera a) din Constituție.

A. Legislația pertinentă

3. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 9

Principiile fundamentale privind proprietatea

„[...]”

(3) Piața, libera inițiativă economică, concurența loială sunt factorii de bază ai economiei.”

Articolul 126

Economia

„[...]”

(2) Statul trebuie să asigure:

[...]

b) libertatea comerțului și activității de întreprinzător, protecția concurenței loiale, crearea unui cadru favorabil valorificării tuturor factorilor de producție;

[...]

h) inviolabilitatea investițiilor persoanelor fizice și juridice, inclusiv străine.

Articolul 127 Proprietatea

„[...]”

(2) Statul garantează realizarea dreptului de proprietate în formele solicitate de titular, dacă acestea nu vin în contradicție cu interesele societății.

[...]”

4. Prevederile relevante ale Legii asociațiilor de economii și împrumut nr. 139 din 21 iunie 2007 sunt următoarele:

Articolul 7 Serviciile acordate de asociație

„(1) Asociația, în funcție de categoria licenței deținute, poate oferi membrilor săi următoarele servicii:

1) acordarea de împrumuturi;

2) acceptarea următoarelor tipuri de depuneri de economii:

a) la termen;

b) la vedere;

3) acordarea de servicii aferente împrumuturilor;

3¹) acordarea serviciilor de intermediere în asigurări în calitate de agent bancassurance;

4) acordarea de consultații;

5) acordarea altor servicii, cu acordul scris al autorității de supraveghere.

(2) Asociația poate investi mijloacele sale bănești, neutilizate la acordarea împrumuturilor, doar în depozite bancare, în valori mobiliare de stat și/sau în fondul de lichidități, în conformitate cu legislația și politica de investiții aprobată de consiliu.

(3) La îndeplinirea activităților specificate la alin. (1) și (2), asociația este obligată să respecte cerințele și limitele stabilite de autoritatea de supraveghere.

(4) Asociația nu are dreptul să acorde alte servicii financiare sau servicii de alt gen, să încalce condițiile de licențiere, precum și să efectueze activități comerciale sau de producție, altele decât cele stabilite în licența deținută și care reies nemijlocit din acestea.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului sesizării

5. Autorul sesizării susține că statul a favorizat un agent economic – Asociația Națională Centrală a Asociațiilor de Economii și Împrumut în detrimentul altor agenți economici – al Asociațiilor de Economii și Împrumut, acordându-i Asociației Naționale dreptul exclusiv și nelimitat de a investi resursele financiare disponibile și limitând dreptul de dispoziție al celorlalte AEÎ doar la posibilitatea de a investi resursele financiare disponibile în depozite bancare, valori mobiliare de stat și /sau fondul de lichidități.

6. De asemenea, autorul notează că asociațiile de economii și împrumut au fost private de dreptul de a decide, conform liberei inițiative economice, cum să-și investească mai eficient mijloacele sale bănești, neutilizate la acordarea împrumuturilor. Adoptarea modificărilor la articolul 7 alin. (2) din Legea contestată a restrâns exercițiul dreptului proprietarilor de a face investiții, fapt care demonstrează că statul nu și-a executat una din obligații – de a garanta realizarea dreptului de proprietate în formele solicitate de acționar.

7. Mai mult, autorul menționează că prevederile contestate vin în contradicție și cu articolul 500 alin. (1) din Codul civil.

8. Autorul sesizării pretinde că dispozițiilor contestate sunt contrare articolelor 9 alin. (3), 126 alin. (2) literele b) și h) și 127 alin. (2) din Constituție.

B. Aprecierea Curții

9. Examinând admisibilitatea sesizării, Curtea constată următoarele.

10. Articolele 25 lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 38 alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale îi conferă deputatului în Parlament dreptul de a sesiza Curtea Constituțională.

11. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Legea asociațiilor de economii și împrumut, ține de competența Curții Constituționale.

12. Curtea reține că obiectul sesizării îl constituie prevederile articolului 7 alin. (2) din Legea asociațiilor de economii și împrumut, care nu a constituit anterior obiect al controlului de constituționalitate.

13. Curtea reține că autorul sesizării a invocat incidența articolelor 9 [*principiile fundamentale privind proprietatea*], 126 [*economia*] și 127 [*proprietatea*] din Constituție.

14. Curtea reține că articolul 9 din Constituție stabilește principiile fundamentale privind proprietatea, iar alin. (3) al aceluiași articol dezvoltă elementele pe care se fundamentează economia, și anume: piața, libera inițiativă economică și concurența loială. Curtea subliniază că acesta comportă un caracter general și reprezintă un imperativ care stă la baza tuturor legilor, și nu poate constitui un reper individual și separat.

15. Curtea notează că scopul Legii asociațiilor de economii și împrumut constă în protecția drepturilor și intereselor legale ale membrilor asociațiilor de economii și împrumut [articolul 1]. Asociațiile de Economii și Împrumut sunt definite, potrivit Legii menționate *supra*, ca organizații necomerciale – participante profesioniste la piața financiară nebanară, care acceptă de la membrii săi depuneri de economii, acordă acestor membri împrumuturi și servicii financiare, în conformitate cu categoria licenței [articolul 3] eliberată de Comisia Națională a Pieței Financiare. În același sens, legislatorul stabilește ca scop principal al acestor Asociații sprijinirea activităților membrilor săi în vederea îmbunătățirii condițiilor lor economice și sociale (articolul 4 alin. (1)) prin, *inter alia*, (i) acceptarea depunerilor de economii, (ii) acordarea de împrumuturi, (iii) prestarea serviciilor aferente

împrumuturilor, (iv) prestarea serviciilor de intermediere în asigurări, (v) prestarea serviciilor consultative (articolul 7 alin. (1)).

16. Asociațiile de economii și împrumut fiind create pe baza principiului asocierii benevole a membrilor săi, principiului comunității teritoriale, comunității de interese și egalității în drepturi și tratament (indiferent de mărimea cotei de membru) și neavând un scop comercial au sarcina de a-și menține capitalul și solvabilitatea în vederea susținerii financiare a membrilor, asigurându-le acestora ca principal beneficiu rate de dobândă mai mici la împrumuturile accesate. Prin urmare, norma contestată nu afectează nici unul din factorii de bază ai economiei prevăzuți de articolul 9 alin. (3) din Constituție.

17. Cu privire la pretinsa incidență a articolului 126 alin. (2) lit. b) și lit. h) din Constituție, argumentele invocate de către autorul sesizării nu pot fi reținute, deoarece prevederile contestate nu afectează obligația statului de a asigura protecția concurenței loiale și investițiilor persoanelor fizice și juridice. Dimpotrivă, Legea asociațiilor de economii și împrumut oferă noi oportunități pentru participanții la circuitul civil de a crea și dezvolta o sursă alternativă de finanțare a propriilor activități.

18. Cu referire la pretinsa incidență a dispozițiilor constituționale ale articolului 127, Curtea menționează că acestea se referă la garantarea realizării dreptului de proprietate în formele solicitate de titular, dacă acestea nu vin în contradicție cu interesele societății. În acest sens, dispoziția citată oferă investitorilor oportunitatea de a investi benevol proprietatea, inclusiv mijloacele financiare disponibile, în diverse forme de activitate (bănci, organizații de creditare nebanară etc.), inclusiv în asociații de economii și împrumut.

19. În prezenta cauză, Curtea nu reține o ingerință în dreptul de proprietate. Asocierea persoanelor fizice și juridice în asociații de economii și împrumut nu este obligatorie. Stabilirea normelor privind funcționarea acestor asociații, inclusiv limitele și domeniile de investire a activelor temporar disponibile, constituie o prerogativă a legislativului, în prezenta cauză, prevederile contestate încadrându-se în marja sa discreționară.

20. În acest sens, Curtea menționează că legislatorul deține, în baza articolului 72 alin. (3) lit. i) din Constituție, competența de a reglementa regimul juridic general al proprietății, inclusiv al proprietății asociațiilor de economii și împrumut, și de a institui instrumente fiabile și necesare pentru prevenirea posibilelor riscuri generate de nerambursarea în termen a depunerilor și pentru a asigura stabilitatea funcționalității organizației. Având în vedere restricțiile stabilite asociațiilor de economii și împrumut la investirea mijloacelor bănești neutilizate la acordarea împrumuturilor, Curtea observă că aceste restrângeri au la bază norme de prudență financiară care permit asigurarea nivelului corespunzător de protecție a intereselor patrimoniale ale asociației de economii și împrumut și, implicit, ale membrilor acestora. Prin urmare, Curtea nu poate reține incidența articolului 127 alin. (2) din Constituție invocat de către autorul sesizării.

21. Mai mult, Curtea observă că, în argumentele sale, autorul afirmă o eventuală contradicție între articolul contestat și articolul 500 alin. (1) din Codul civil. Pretinsa incompatibilitate dintre două sau mai multe norme

infraconstituționale conținute în legi diferite nu reprezintă o problemă de constituționalitate, ci una de interpretare și de aplicare a legii, a cărei rezolvare le revine instanțelor de judecată (a se vedea DCC nr. 52 din 8 aprilie 2021, § 19; DCC nr. 64 din 13 mai 2021, § 19).

22. În baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizarea este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) litera a) și 140 din Constituție, 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

D E C I D E:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind controlul constituționalității prevederilor articolului 7 alin. (2) din Legea asociațiilor de economii și împrumut nr. 139 din 21 iunie 2007, depusă de către dl Vladimir Bolea, deputat în Parlamentul Republicii Moldova.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

*Chișinău, 8 iunie 2021
DCC nr. 82
Dosarul nr. 3a/2021*